

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/21/2021
Identifikačné číslo spisu: 4614202019
Dátum vydania rozhodnutia: 29.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4614202019.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej, a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcov 1/ J. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, 2/ Q. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, oboch zastúpených Advokátskou kanceláriou Borgulová & Péteriová s.r.o., so sídlom Nitra, Farská 4, proti žalovaným 1/ L. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, 2/ Ž. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, o ochranu vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 7C/61/2014, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 27. mája 2020 sp. zn. 5Co/102/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 27. mája 2020 sp. zn. 5Co/102/2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Topoľčany (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom č. k. 7C/61/2014-224 z 8. februára 2019, uložil žalovaným 1. a 2. povinnosť spoločne a nerozdielne v lehote 3 mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku požiadať príslušného prevádzkovateľa plynárenskej siete o zrušenie odberného plynového zariadenia na pripojenie rodinného domu žalovaného v 1. rade na parc. č. XXX/X v kat. území W., k distribučnej sieti plynárenských zariadení umiestneného na pozemku žalobcov parc. č. XXX/. v kat. území W.. O trovách konania rozhodol tak, že priznal žalobcom v 1. a 2. rade voči žalovaným 1. a 2. nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v plnej výške. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

1.1. V odôvodnení uviedol, že k vzniku vecného bremena nedošlo titulom vydržania podľa § 151o OZ, pretože prehlásenie Y. Š. a I. V. z 30.04.1992 nie je takým titulom, od ktorého by sa mohla odvodzovať dobromyseľnosť potrebná pre vydržanie. Prehlásenie neuvádza, kadiaľ plynová sieť má byť vedená, neobsahuje označenie pozemku. Nedošlo tak k zriadeniu vecného bremena, pretože právny úkon, ktorým sa má vecné bremeno zriadiť, musí byť dostatočne určitý z hľadiska vymedzenia osôb a z hľadiska jeho rozsahu. Toto prehlásenie nemožno považovať ani za domnelý titul. Bolo preukázané, že žalobcovia 1. a 2. podali žalobu dôvodne, pretože dochádza k neoprávnenému zásahu do ich vlastníckeho práva. Rozhodujúca je protiprávnosť zásahu spočívajúcom v tom, že žalobcovia nemôžu

riadne vykonávať svoje vlastnícke právo, riadne uvedenú parcelu, cez ktorú vedie plynovodná sieť, užívať. V čase, keď právni predchodcovia strán spolu zriadili spoločné užívanie regulátora zemného plynu, šlo medzi nimi o príbuzenský pomer v osobe Y. Š. ako brata žalovanej 2. a I. V., jej manžela, a teda otca žalovaného 1. V súčasnosti medzi stranami nie je príbuzenský pomer, ale stali sa susedmi, pričom plynová prípojka, ku ktorej je vedená plynovodná sieť cez pozemok žalobcov bráni ich vlastníckemu právu, avšak spôsobuje aj narušanie susedských vzťahov medzi stranami sporu. Pokiaľ odberné zariadenie pre rodinný dom č. XX nebude zrušené, tieto nezhody budú stále pretrvávať. S poukazom na uvedené žalobe žalobcov vyhovel tak, ako uviedol vo výrokovej časti rozsudku. Na splnenie uloženej povinnosti súd prvej inštancie určil lehotu 3 mesiace, aby bol dostatočný čas na možnú prípravu realizácie povinnosti. Možnosť riešenia vyplýva z vyjadrenia U. J.S., H.U., z 07. 11. 2016, podľa ktorého je možné zrealizovať pripojenie rodinného domu žalovaného aj iným spôsobom vybudovaním pripojovacieho plynovodu na plynovod nachádzajúci sa za pozemnou komunikáciou pred parc. č. XXX/X v kat. úz. W..

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných rozsudkom z 27. mája 2020 sp. zn. 5Co/102/2019 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovaným 1. a 2. voči žalobcom 1. a 2. priznal náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, avšak vec nesprávne právne posúdil. Podľa odvolacieho súdu v danom prípade ide o zbytočný spor medzi účastníkmi tohto konania. V súvislosti s užívaním plynového potrubia a zároveň aj plynového zariadenia ide o dlhodobý užívateľský stav založený dňa 30.4.1992, kedy právny predchodca žalobcov Y.C. Š. (pôvodný vlastník domovej nehnuteľnosti č. XX) a právny predchodca žalovaných I. V., ktorí boli v príbuzenskom pomere ešte pred vybudovaním plynovej prípojky a vnútorných rozvodov, vydali prehlásenie v tom smere, že súhlasia so spoločným užívaním regulátora zemného plynu pre ich dve domácnosti (rodinné domy súp. č. XX a súp. č. XX), pričom regulátor bude umiestnený na pozemku Y. Š.. Následne bola v r. 1992 vybudovaná ako spoločná plynová prípojka pre dva rodinné domy súp. č. XX a súp. č. XX, s tým, že za hlavným uzáverom plynu nachádzajúcim sa na hranici pozemku č. XXX/X je umiestnený regulátor tlaku plynu a dve odberné zariadenia. Samotná hĺbka uloženia plynového odberného zariadenia patriaceho k nehnuteľnosti súp. č. XX nie je známa. Po vybudovaní spoločnej plynovej prípojky na základe dohody z roku 1992, ktorá bola konvalidovaná príslušným stavebným povolením došlo k „status quo“ spočívajúcim v nerušenom odbere zemného plynu obidvoma domácnosťami, t. j. popisné č. XX a popisné č. XX. Tým, že žalobcovia v 1. a 2. rade v roku 2008 odkúpili domovú nehnuteľnosť súp. č. XX od Y. Š., vstúpili aj do zaužívaných právnych vzťahov svojho právneho predchodcu so všetkými k tomu patriacimi právami a aj povinnosťami. Jednou z týchto povinností je podľa názoru odvolacieho súdu aj povinnosť strpieť na strane žalobcov, aby cez ich parc. č. XXX/X v bližšie nevedenej hĺbke prebiehalo plynové potrubie zásobujúce zemným plynom žalovaných v 1. a 2. rade v domovej nehnuteľnosti súp. č. XX. Tým, že toto právo bolo nerušene vykonávané od roku 1992 nepretržite viac ako 10 rokov, došlo s poukazom na ust. § 151o ods. 1 Obč. zákonníka k zriadeniu vecného bremena vydržaním.

2.2. Žalobcovia v 1. a 2. rade podaným žalobným návrhom, resp. jeho petitom a ani po skutkovej stránke nepreukázali, v čom spočíva neoprávnenosť zásahov žalovaných v 1. a 2. rade do vlastníckych práv žalobcov v zmysle § 126 ods. 1 Obč. zákonníka. Samotné plynové zariadenie je vo vlastníctve žalobcov ako právnych nástupcov po Y. Š., pričom na vzniklé vecné bremeno v prospech žalovaných sa zároveň viaže aj vydané stavebné povolenie. Samotní žalobcovia vedeli dlho po tom ako odkúpili nehnuteľnosť o existencii vedenia plynového potrubia cez ich pozemok, pričom celú túto záležitosť iniciovali až po tom, čo zistili, že žalovaný v 1. rade chce v prístavbe garáže prevádzkovať obchod. Predmetné plynové zariadenie, resp. prípojka, ktoré je vo vlastníctve žalobcov v 1. a 2. rade, slúži od roku 1992 k zabezpečeniu dodávky zemného plynu do domácnosti žalobcov ako aj žalovaných, vychádzajúc pritom zo vzájomného konsenzu právnych predchodcov obidvoch strán sporu s jeho zriadením a následným používaním. Takto zaužívaný dlhodobý a nerušený stav užívania tohto zariadenia, až do podania žaloby v prejednávanej veci, t. j. do 10. 03. 2014, nie je možné zvrátiť a anulovať vyhovením žalobného petitu žalobcov v 1. a 2. rade, tak ako to pri nesprávnom právnom posúdení zrealizoval súd prvej inštancie. Žalobcovia v 1. a 2. rade v rámci nimi uplatneného procesného útoku v

danom spore nepreukázali, že by zo strany žalovaných v 1. a 2. rade vo vzťahu k nim došlo k porušeniu ust. § 126 ods. 1 Obč. zákonníka, a preto bolo potrebné pri zmene prvoinštančného rozsudku podľa § 388 CSP podať žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Odvolací súd záverom poznamenal, že z hľadiska uplatneného žalobného petitu žalobcov v 1. a 2. rade postráda právny titul jeho uplatnenie a takisto aj výrok napadnutého rozsudku je potrebné považovať za veľmi obtiažne vykonateľný.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1. a 2. (ďalej aj „dovolateľa“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovali z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietali nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, zmätočnosť jeho zmeňujúceho rozhodnutia, ktoré nie je riadne odôvodnené, neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie, resp. pre predvídateľnosť takejto zmeny. Poukázali na to, že plynofikácia sa týkala len rodinného domu č. XX právneho predchodcu žalobcov Y. Š., čo potvrdzujú aj písomné dôkazy - povolenie ObÚZP Topolčany z 18.06.1992, dokumentácia a technická správa, fakturácia dodávateľa montáže plynoinštalácie. Záver odvolacieho súdu, že v r. 1992 bola vybudovaná spoločná plynová prípojka pre dva rodinné domy č. XX a č. XX nemá vo vykonanom dokazovaní opodstatnenie. Prehlásenie z 30.04.1992 podpísané Y. Š. a I. V. (ďalej len „prehlásenie“) týkajúce sa spoločného užívania regulátora zemného plynu pre ich domácnosti je neurčité a nezrozumiteľné, nakoľko bolo podpísané pred zahájením plynofikácie, plynofikácia rodinného domu č. XX nebola riešená projektovou dokumentáciou, dodávateľskou zmluvou a ani tlakovou skúškou, uloženie plynového potrubia vedúceho k rodinnému domu žalovaného č. XX toto prehlásenie nerieši, týka sa iba umiestnenia regulátora zemného plynu. Podľa dovolateľov plynová prípojka do rodinného domu právneho predchodcu žalovaného 1. č. XX cez pozemok parc.č. XXX/X bola zrejme vybudovaná „načierno“, keďže na jej vybudovanie nebolo v konaní predložené žiadne úradné povolenie.

3.1. Odvolací súd riadne neodôvodnil záver, že došlo k zriadeniu vecného bremena vydržaním podľa § 151o Obč. zákonníka, tento záver nemá oporu v skutkovom ani právnom stave. Nebola uzatvorená žiadna zmluva ohľadne zaťaženia parc.č. XXX/X vecným bremenom, aby cez ňu prebiehalo plynové potrubie zásobujúce zemným plynom rodinný dom žalovaných č. XX, prehlásenie sa týkalo iba spoločného užívania regulátora zemného plynu, nie je v ňom žiadna zmienka o vedení plynového potrubia cez pozemok parc.č. XXX/X, v danom čase navyše Y. Š. tento pozemok nevlastnil, nepatrilo ani do BSM manželov Š.. Je teda zřejmé, že predmetné vyhlásenie a polozenie plynového potrubia (bez stavebného povolenia) bolo uskutočnené p. Y. Š. iba v súvislosti s blízkymi príbuzenskými vzťahmi vlastníkov susedných nehnuteľností, toto sa viazalo iba na ich osoby ako blízke osoby, s cieľom ušetriť finančné prostriedky, medzi inými osobami nie sú obvyklé takéto konania zaťažujúce bezodplatne, dlhodobo a podstatne nehnuteľnosti vlastníka. Iba tzv. zaužívané právne vzťahy t.j. výkon práva (vydržaním) bez splnenia ďalších predpokladov v zmysle § 151o a § 134 Obč. zákonníka nie sú spôsobilé mať za následok vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu voči všetkým, t.j. aj následným vlastníkom dotknutej nehnuteľnosti. V odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje definícia základných podmienok vydržania, chýba v ňom špecifikácia nehnuteľnosti zaťaženej vydržaným vecným bremenom, predmet vecného bremena, určenie, či ide o vecné bremeno in rem alebo in personam, dobromyseľnosť - dobrá viera vydržateľa. Neexistuje žiadna skutočnosť, ani nebol uskutočnený žiaden právny úkon, aby sa žalovaní 1. a 2. mohli domnievať, že im právom patrí právo zodpovedajúce vecnému bremenu deklarovanému súdom, neboli a ani nemohli byť v dobrej viere, že v danom prípade oprávnené vykonávajú právo zodpovedajúce vecnému bremenu, k vydržaniu nestačí správanie, ktoré by mohlo byť obsahom takéhoto práva (rozhodnutie NS ČR sp.zn. 22 Cdo 929/2001), vydržanie vecného bremena len na základe ústnej zmluvy o jeho zriadení nemôže založiť dobrú vieru držiteľa, že mu také vecné právo patrí (rozhodnutie NS ČR sp.zn. 22 Cdo 1007/1998).

3.2. Neoprávnenosť zásahov do vlastníckeho práva dovolateľov zo strany žalovaných v zmysle ust. § 126 ods. 1 Obč. zákonníka spočíva v tom, že krížom cez stred pozemku dovolateľov vedie plynové potrubie zásobujúce rodinný dom žalovaného 1. a na pozemku dovolateľov je umiestnený aj regulátor zemného plynu, k umiestneniu ktorých neexistuje žiaden právny dôvod a neexistuje ani právo zodpovedajúce vecnému bremenu, dovolatelia sú obmedzení vo využití svojho pozemku, nakoľko v trase plynového potrubia musia dodržať ochranné pásmo. Dovolateľa nemajú s výnimkou rozhodnutia súdu právo akýmkoľvek spôsobom sami zasahovať do plynových zariadení, nemajú právo na odstránenie či

znefunkčenie plynových zariadení slúžiacich žalovaným zo svojho pozemku, keď plynárenská spoločnosť odpojí dodávku plynu iba na žiadosť žalovanej 2. ako odberateľky.

3.3. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolatelia poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 147/2016, od ktorého sa odvolací súd odklonil, podľa ktorého od 01.01.1992 nemôže dobrú vieru určitého subjektu v to, že vykonáva právo zodpovedajúce vecnému bremenu zakladať zmluva, na základe ktorej nebol povolený vklad do katastra nehnuteľností. O to viac nemôže dobrú vieru zakladať ani skutkový stav označený odvolacím súdom ako „zaužívané právne vzťahy“, keď neexistuje žiadna zmluva (ani ústna) a predmetné prehlásenie podpísala osoba, ktorá ani nemala vlastnícky vzťah k dotknutému pozemku.

3.4. Dovolatelia podali tiež návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v časti trov konania, v spojení s uznesením súdu prvej inštancie č.k. 7C/61/2014-293 zo dňa 19.10.2020, ktorým im bola uložená povinnosť náhrady trov konania žalovaným - prvoinštančné konanie vo výške 535,61 eur a odvolacie konanie vo výške 264,52 eur.

4. Žalovaný 1. v podanom vyjadrení k dovolaniu ho žiadal zamietnuť, považujúc ho za nedôvodné, poukazujúc na vecnú správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Zároveň vyjadril nesúhlas s návrhom dovolateľov na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v časti trov konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (ďalej len „dovolací súd“ resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je podané dôvodne.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Žalobcovia prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

9. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrovko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko). Judikatúra ESLP síce nevyžaduje, aby na každý argument strany bola v odôvodnení rozhodnutia súdu daná odpoveď, trvá však na tom, že ak ide o

argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď súdu práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

10. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

11. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

12. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v preskúmvanej veci nie je možné považovať za súladné s vyššie uvedenými kritériami, keď toto je nedostatočné, závery odvolacieho súdu o dôvodnosti zmeny prvoinštančného rozsudku a zamietnutia žaloby nemajú dostatočnú oporu v zistení rozhodujúcich skutkových okolností a ani právne posúdenie nemožno považovať za konzistentné a komplexné, zohľadňujúce všetky relevantné okolnosti prejednávanej veci. Postup odvolacieho súdu bol nekonzistentný s jeho predchádzajúcim zrušujúcim uznesením č.k. 5Co/106/2017-180 z 18. apríla 2018, v ktorom v bodoch 18. až 20. upriamil pozornosť na potrebu skúmania, či v danom prípade nedošlo k zriadeniu vecného bremena „in rem“ v zmysle § 151 Obč. zákonníka, následne vyriešenie otázky vlastníctva sporného odberného plynového zariadenia, ako aj ustálenia právneho režimu v zmysle § 126 alebo § 127 ods. 1 Obč. zákonníka.

12.1. V ďalšom konaní súd prvej inštancie reagoval na vyššie uvedené pokyny odvolacieho súdu a skúmal otázku prípadného vzniku vecného bremena, pričom svoj záver o tom, že k vzniku vecného bremena vydržaním nedošlo, pomerne podrobne a presvedčivo odôvodnil (bod 27.8. rozsudku súdu prvej inštancie), zároveň posúdil otázku vlastníctva sporného odberného plynového zariadenia (bod 25. rozsudku súdu prvej inštancie), ako aj ustálil právny režim v zmysle § 126 ods. 1 Obč. zákonníka (bod 24.2. rozsudku súdu prvej inštancie) a žalobe žalobcov v celom rozsahu vyhovel.

12.2. Následne odvolací súd preskúmvaným rozsudkom zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, bez zopakovania dokazovania vykonaného prvoinštančným súdom konštatoval nesprávne právne posúdenie

veci. Za základ svojho rozhodnutia prijal záver o zriadení vecného bremena vydržaním s poukazom na ust. § 151o ods. 1 Obč. zákonníka, pričom tento záver odôvodnil veľmi stručne len odkazom na to, že žalobcovia kúpou domovej nehnuteľnosti súp.č. XX v roku 2008 vstúpili aj do zaužívaných právnych vzťahov, súčasťou ktorých bola povinnosť strpieť, aby cez ich parcelu č. XXX/X prebiehalo plynové potrubie zásobujúce zemným plynom žalovaných v domovej nehnuteľnosti súp.č. XX, pričom toto právo bolo nerušené vykonávané od roku 1992 nepretržite viac ako 10 rokov.

12.3. Odvolací súd sa nijako nevysporiadal s argumentáciou súdu prvej inštancie, ktorý podrobne odôvodnil, prečo podľa jeho názoru nemožno dospieť k záveru o vydržaní vecného bremena, zdôrazniac najmä tú skutočnosť, že prehlásenie Y. Š. a I. V. z 30.04.1992 nemožno považovať za taký titul, od ktorého by sa mohla odvodzovať dobromyseľnosť potrebná pre vydržanie, pre jeho neurčitosť z hľadiska vymedzenia osôb i rozsahu ho nemožno považovať ani za domnelý titul. Zároveň odvolací súd neprihliadol a žiadnym spôsobom nevyhodnotil rozsiahlu argumentáciu žalobcov, ktorí argumentovali, že nebola uzatvorená žiadna zmluva ohľadne zaťaženia parc.č. XXX/X vecným bremenom, aby cez ňu prebiehalo plynové potrubie zásobujúce zemným plynom rodinný dom žalovaných č. XX, prehlásenie sa týkalo iba spoločného užívania regulátora zemného plynu, nie je v ňom žiadna zmienka o vedení plynového potrubia cez pozemok parc.č. XXX/X, v danom čase navyše Y. Š. tento pozemok nevlastnil, nepatril ani do BSM manželov Š., a teda predmetné vyhlásenie a polozenie plynového potrubia (bez stavebného povolenia) bolo uskutočnené p. Y. Š. iba v súvislosti s blízkymi príbuzenskými vzťahmi vlastníkov susedných nehnuteľností, toto sa viazalo iba na ich osoby ako blízke osoby, s cieľom ušetriť finančné prostriedky, medzi inými osobami nie sú obvyklé takéto konania zaťažujúce bezodplatne, dlhodobo a podstatne nehnuteľnosti vlastníka. Žalobcovia tiež zdôraznili, že iba tzv. zaužívané právne vzťahy t.j. výkon práva (vydržaním) bez splnenia ďalších predpokladov v zmysle § 151o a § 134 Obč. zákonníka nie sú spôsobilé mať za následok vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu voči všetkým, t.j. aj následným vlastníkom dotknutej nehnuteľnosti. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolacieho súdu tiež absentuje definícia základných podmienok vydržania, chýba v ňom špecifikácia nehnuteľnosti zaťaženej vydržaným vecným bremenom, predmet vecného bremena, určenie, či ide o vecné bremeno in rem alebo in personam, dobromyseľnosť - dobrá viera vydržateľa. Odvolací súd nijako nereagoval ani na odkaz žalobcov na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 147/2016, v ktorom súd poskytol podrobný výklad otázky vydržania vecného bremena (bez ohľadu na to, že vychádzal z iných skutkových okolností). Súdov nižších inštancií sú pri svojom rozhodovaní povinné prihliadať na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR.

12.4. Odvolací súd dostatočne neodôvodnil ani svoj záver o existencii spoločnej plynovej prípojky, ktorá mala mať základ v dohode z roku 1992 a ktorá mala byť konvalidovaná príslušným stavebným povolením, keď tieto závery nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, z ktorých vyplýva, že plynofikácia sa týkala len rodinného domu č. XX právneho predchodcu žalobcov Y. Š. (viď povolenie ObÚZP Topoľčany z 18.06.1992, dokumentácia a technická správa, fakturácia dodávateľa montáže plynoinštalácie). Dovolatelia preto dôvodne namietajú, že záver odvolacieho súdu, že v r. 1992 bola vybudovaná spoločná plynová prípojka pre dva rodinné domy č. XX a č. XX, nemá vo vykonanom dokazovaní opodstatnenie, s odkazom na prehlásenie z 30.04.1992 podpísané Y. Š. a I. V. týkajúce sa len spoločného užívania regulátora zemného plynu pre ich domácnosti, ako aj na skutočnosti, že plynofikácia rodinného domu č. XX nebola riešená projektovou dokumentáciou, dodávateľskou zmluvou a ani tlakovou skúškou, uloženie plynového potrubia vedúceho k rodinnému domu žalovaného č. XX toto prehlásenie nerieši, týka sa iba umiestnenia regulátora zemného plynu.

12.5. Žalobu žalobcov nemožno zamietnuť lakonickým konštatovaním, že ide o zbytočný spor, bez toho, aby súd dal konkrétnu a presvedčivú odpoveď na žalobcami tvrdenú a preukazovanú neoprávnenosť zásahov do ich vlastníckeho práva zo strany žalovaných v zmysle ust. § 126 ods. 1 Obč. zákonníka spočívajúcu v tom, že krížom cez stred pozemku dovolateľov vedie plynové potrubie zásobujúce rodinný dom žalovaného I a na pozemku dovolateľov je umiestnený aj regulátor zemného plynu, k umiestneniu ktorých neexistuje žiaden právny dôvod a neexistuje ani právo zodpovedajúce vecnému bremenu, dovolatelia sú tak obmedzení vo využití svojho pozemku, nakoľko v trase plynového potrubia musia dodržať ochranné pásmo, pričom dovolatelia nemajú s výnimkou rozhodnutia súdu právo akýmkoľvek spôsobom sami zasahovať do plynových zariadení, nemajú právo na odstránenie či znefunkčnenie plynových zariadení slúžiacich žalovaným zo svojho pozemku, keď plynárenská spoločnosť odpojí dodávku plynu iba na žiadosť žalovanej 2. ako odberateľky.

13. Odvolací súd v preskúvanom rozhodnutí na vyššie uvedené rozhodujúce argumenty žalobcov nijako nereagoval a nedal na ne žiadnu relevantnú odpoveď. Záver odvolacieho súdu o dôvodnosti zamietnutia žaloby je predčasný a jednostranný, vychádzajúci len z dôkazov a argumentov svedčiacich v prospech žalovaných, bez akéhokoľvek posúdenia a vyhodnotenia dôkazov a argumentov svedčiacich v prospech žalobcov, a preto je potrebné tento záver považovať za nepreskúmateľný a arbitrárny.

14. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a arbitrárne, v dôsledku čoho je potrebné konštatovať, že zo strany odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces strán sporu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd dovolaním napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Preto dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP), bez potreby zaoberania sa ďalšími dovolacími dôvodmi, ako aj bez potreby rozhodovania o odklade vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v časti trov konania.

15. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania bude rozhodnuté odvolacím súdom v novom rozhodnutí vo veci samej v súlade s ustanovením § 453 ods. 1, 3 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.